

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. v právní věci žalobce: **N.H.**, nar. ■■■, bytem ■■■, zastoupeného zákonnou zástupkyní Mgr. I.H., nar. ■■■, bytem tamtéž, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2013, č. j. MPSV-UM/5695/13/4S-LBK,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 18. 10. 2013, č. j. MPSV-UM/5695/13/4S-LBK, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 16. 4. 2013, č. j. MPSV-UP/606850/13/AIS-SSL. Tímto prvostupňovým rozhodnutím úřad práce nepřiznal žalobci příspěvek na péči.

Žalobce nesouhlasil s posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Uváděl, že posudková komise MPSV nedostatečně zhodnotila závažnost a dopad genetické vady (mrtvé řasenky) na jeho zdravotní stav a na kvalitu života celé jeho rodiny. Odkázal na zprávu MUDr. S. ze dne 25. 2. 2013 a tvrdil, že interpretace této zprávy ze strany posudkové komise MPSV je účelová. Posudková komise MPSV uvedla, že žalobce nemá doporučeno používání hromadné dopravy v období zvýšeného výskytu respiračního onemocnění, což netrvá celý rok, již ale nezmínila, že žalobce více než rok užívá antibiotika jako preventivní clonu před onemocněním, čímž se zabraňuje zhoršení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Takovýchto účelových argumentů je dle žalobce v napadeném rozhodnutí více. Posudková komise MPSV také nevzala v potaz, že genetická vada je trvalá a že v případě žalobce existuje příčinná souvislost

mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Žalobce konstatoval, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný proto, že je každodenně v procesu komplexní péče, nikoli proto, že by byl zdravější. Tato péče zahrnuje pravidelné masáže, rehabilitaci, inhalace, kontroly na ORL, kontroly ve Fakultní nemocnici Motol, preventivní medikaci i pravidelné operace uší. Posudková komise MPSV nezvážila psychické zatížení žalobce v souvislosti s onemocněním a následně s četností operací uší, kontrol, bronchoskopií apod. Žalobce je omezen v aktivitách se svými vrstevníky, z důvodu péče, prevence a monitoringu zdravotního stavu je vzděláván doma, což pro jeho matku znamená dočasnou rezignaci na původní profesi. Žalobce uzavřel, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a navrhl jeho zrušení a provedení nového důkazní řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na závěr posudku ze dne 24. 7. 2013 a jeho doplnění ze dne 18. 9. 2013, ve kterém posudková komise MPSV došla k závěru, že žalobcovo postižení nesplňuje podmínky pro přiznání příspěvku na péči. Žalovaný v podstatě zopakoval skutečnosti uvedené v odůvodnění svého rozhodnutí a navrhoval žalobu v plném rozsahu zamítnout.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud ověřil tyto pro danou věc rozhodné skutečnosti:

Dne 14. 12. 2012 bylo zahájeno správní řízení na základě žádosti o příspěvek na péči. Úřad práce provedl dne 18. 1. 2013 sociální šetření v přirozeném prostředí žalobce. Zjištění ze sociálního šetření byla zachycena v záznamu ze sociálního šetření.

Výsledky sociálního šetření společně se zdravotnickou dokumentací ošetřující lékařky MUDr. C. ze dne 4. 2. 2013, odbornými nálezy z oboru pneumologie MUDr. S. ze dne 11. 2. 2013 a 19. 11. 2012, MUDr. V. ze dne 6. 11. 2012, spirometrie ze dne 11. 2. 2013 a 19. 11. 2012 a propouštěcí zprávou Fakultní nemocnice Motol - pediatrie ze dne 30. 10. 2012 se staly podkladem pro vypracování posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Jablonec nad Nisou (dále jen „OSSZ“), která dospěla k závěru, že žalobce není osobou do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Lékařka OSSZ uvedla, že žalobce nezvládá dvě základní životní potřeby, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při tělesné hygieně a péči o zdraví. Konstatovala, že nejde o osobu, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce dle lékařky OSSZ nevede k neschopnosti zvládat alespoň tři základní životní potřeby, ani nevede k neschopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona o sociálních službách.

Dne 13. 3. 2013 žalobce doručil úřadu práce žádost o nové posouzení zdravotního stavu a doložil lékařskou zprávu MUDr. S. z Fakultní nemocnice Motol ze dne 25. 2. 2013. Dne 25. 3. 2013 OSSZ sdělila, že nebyly shledány důvody ke změně posudkového závěru, neboť doložený nález Fakultní nemocnice Motol ze dne 25. 2. 2013 pouze potvrzuje zdravotní stav žalobce, který byl znám a dostatečně doložen již při prvním posouzení.

Na základě posudku OSSZ bylo dne 16. 4. 2013 vydáno prvostupňové rozhodnutí úřadu práce o tom, že se žalobci příspěvek na péči nepřiznává. Úřad práce se odvolal na posudek posudkové lékařky OSSZ a konstatoval, že posouzení lékařkou, která dospěla k závěru, že žalobce samostatně nezvládne dva úkony základních životních potřeb (tělesná hygiena a péče o zdraví), je v souladu s informacemi uvedenými v záznamu ze sociálního šetření. Uzavřel, že žalobce není osobou do 18 let věku, která je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách.

V odvolání žalobce uváděl, že potřebuje pomoc i při zvládání základních životních potřeb v oblasti komunikace a osobních aktivit. Odkazoval přitom shodně jako v podané žalobě na zprávu MUDr. S. z Fakultní nemocnice Motol ze dne 25. 2. 2013. V odvolacím řízení si žalovaný vyžádal posudek posudkové komise MPSV. Z posudku posudkové komise MPSV ze dne 24. 7. 2013 vyplývá, že žalobce není osobou do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu sice vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopen zvládat alespoň tři základní životní potřeby. Posudková komise MPSV konstatovala, že zdravotní postižení žalobce vyžaduje pomoc při péči o zdraví, neboť žalobce sám by nebyl schopen samostatně dodržovat léčebný režim. Z podkladové dokumentace však vyplývá, že žalobce je plně orientován, chování, komunikace a intelekt jsou v normě, řeč je v normě, čtení a psaní přiměřené věku, zrak v normě, není přítomno oboustranně posudkově významné postižení sluchu, ale jen lehká převodní vada vpravo, není tedy důvod, proč by měla být narušena komunikace. Posudková komise MPSV dále uvedla, že při posuzování vzala v úvahu výsledek sociálního šetření, dle kterého je žalobce po fyzické stránce v pořádku, je schopen se sám najíst, vykoupat se, dojít si na WC, dochází na různé kroužky, učí se hrát na flétnu a kytaru. Posudková komise MPSV proto nepovažovala za nezvládnuté aktivity přiměřené věku. Žalobce dle posudkové komise MPSV trpí respiračním onemocněním, nejde však o omezení trvalé, nebo omezení které by trvalo po větší část roku. Z funkčního hlediska je přítomna jen mírná obstrukce v periferních dýchacích cestách a sluch je dle audio z dubna 2013 prakticky v normě. Tyto skutečnosti dle posudkové komise MPSV jasně vyplývají ze zprávy MUDr. Svobodové ze dne 25. 2. 2013.

Dne 19. 8. 2013 obdržel žalovaný vyjádření žalobce, který s posudkem posudkové komise MPSV nesouhlasil a uváděl, že v průběhu odvolacího řízení se jeho stav zhoršil v oblasti sluchu a základní životní potřeba komunikace se tak stala nezvládnutou. K tomuto vyjádření byla přiložena zpráva MUDr. W. (ORL) ze dne 14. 8. 2013. V reakci na to žalovaný požádal posudkovou komisi MPSV o přezkoumání posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách. Dne 18. 9. 2013 vyhotovila posudková komise MPSV doplňující posudek o zdravotním stavu žalobce, ve kterém se vyjádřila k odborné lékařské zprávě MUDr. W. ze dne 14. 8. 2013. Posudková komise MPSV uvedla, že je indikována instalace gromet, kdy důsledkem případného vyloučení gromet je zhoršení sluchu. Toto zhoršení však není trvalého charakteru a nedosahuje stupně úplné nebo praktické hluchoty, což by bylo posudkově významné postižení sluchu. Posudková komise MPSV znovu zopakovala, že žalobce potřebuje dohled při péči o zdraví. Komunikace je občasné narušena oproti dětem zdravým, ale nikoli takovým způsobem, aby žalobce nemohl komunikaci zvládat v přijatelném standardu s facilitátory. Pomoc při tělesné hygieně

je obdobná pomoci zdravému dítěti stejného věku, nedosahuje stupně mimořádné péče. Posudková komise MPSV uzavřela, že vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru ani pro změnu hodnocení jednotlivých sledovaných základních životních potřeb.

Napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2013, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí úřadu práce potvrzeno, vycházelo právě z citovaných závěrů posudkové komise MPSV ze dne 24. 7. 2013 a 18. 9. 2013. Žalovaný uvedl, že posudková komise prostudovala spisovou a zdravotnickou dokumentaci, včetně posudkové spisové dokumentace OSSZ, vyhodnotila výsledky všech odborných vyšetření a údajů ze sociálního šetření a lze mít proto za prokázané, že byly prověřeny všechny skutečnosti významné pro posudkový závěr. Žalovaný zdůraznil, že dle posudkové komise lze oblast komunikace a osobní hygieny považovat za zvládnutou. Vypracované posudky se dle žalovaného vypořádaly se shromážděnými důkazy a námitkami uvedenými v odvolání a žalovaný je považoval za úplné, objektivní a přesvědčivé.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska žalobních bodů s tím, že byl vázán skutkovým i právním vztahem v době rozhodování správního orgánu dle § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s. Ve věci bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem soudu oba účastníci vyjádřili svůj souhlas.

Obecně lze uvést, že příspěvek na péči se podle § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 uvedeného zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb, v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona o sociálních službách.

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách stanoví, při jakém počtu neovládaných základních životních potřeb se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby osoba do 18 let věku, za předpokladu, že vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. V § 9 citovaného zákona pak zákonodárce vymezil základní životní potřeby, jejichž samostatné zvládání se hodnotí pro účely stanovení stupně závislosti na pomoci jiné osoby a stanovil kritéria pro hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby.

Další speciální kritéria pro hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby zákonodárce stanovil u osob do 18 let věku v ustanovení § 10 citovaného zákona, podle něhož se u osoby do 18 let věku při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

Podrobnosti pak obsahuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

V prvním stupni řízení o přiznání příspěvku na péči se podle § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách provádí sociální šetření, dále si správní orgán prvního stupně požádá o posouzení stupně závislosti příslušnou OSSZ, která dle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popř. z výsledku funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z ustanovení § 28 odst. 2 ve spojení s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že v rámci odvolacího řízení se obdobně jako v řízení před správním orgánem prvního stupně vyžaduje posouzení stupně závislosti osoby žadatele na pomoci jiné osoby s tím, že pro účely odvolacího řízení toto posouzení provede na žádost odvolacího správního orgánu příslušná posudková komise MPSV. Odvolací správní orgán pak z posouzení zdravotního stavu žadatele a posouzení stupně závislosti posudkovou komisí MPSV vychází jako ze stěžejního důkazu, který podléhá hodnocení odvolacího správního orgánu z hlediska přesvědčivosti, úplnosti, když hodnocení nepodléhají odborné lékařské závěry posudků, neboť k takovému hodnocení nedisponují správní orgány příslušnými medicínskými znalostmi. Jeho závěry jsou pak podrobovány přezkumu ze strany správního soudu.

Nyní již k posouzení důvodnosti podané žaloby. Závěr, zda správní rozhodnutí ve věci příspěvku na péči vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, je třeba učinit v závislosti na kvalitě (co do úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti) vypracovaných posudků v konkrétním případě, v závislosti na tom, zda posudkový lékař OSSZ či příslušná posudková komise měli pro posouzení zdravotního stavu posuzované osoby dostatek podkladů ve smyslu § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách a na tom, jak se s těmito podklady vypořádali ve vztahu k hodnocení schopnosti posuzované osoby zvládat jednotlivé základní životní potřeby.

V souzeném případě soud plně sdílí závěry žalovaného, že posudek posudkové komise porýzený v odvolacím řízení je úplný, přesvědčivý a zcela postačující k posouzení zdravotního stavu žalobce a vlivu objektivizovaných zdravotních potíží na jeho schopnost zvládat samostatně základní životní potřeby. Posudková komise vycházela z předchozí posudkové dokumentace, když měla k dispozici posudkový spis OSSZ, ale i ze zpráv MUDr. Svobodové z Fakultní nemocnice Motol ze dne 25. 2. 2013 a 6. 5. 2013. Těmito objektivními odbornými lékařskými nálezy se zabývala, hodnotila, zda jsou v souladu se zjištěními ze sociálního šetření, jakož i závěry posudkové lékařky OSSZ. V doplňujícím posudku se pak podrobně zabývala zprávou MUDr. W. ze dne 14. 8. 2013.

Posudková komise MPSV dospěla ve shodě s posudkovou lékařkou OSSZ k závěru, že žalobce potřebuje každodenní pomoci při péči o zdraví, neboť by sám nebyl schopen samostatně dodržovat léčebný režim. Na rozdíl od posudkové lékařky OSSZ nepovažovala za nezvládnutou tělesnou hygienu. Posudková komise zdůvodnila, proč je tuto základní životní potřebu potřeba hodnotit jako zvládnutou, když vycházela z podrobných zjištění učiněných sociální pracovnící v přirozeném prostředí žalobce. Při sociálním šetření bylo mimo jiné zjištěno, že žalobce je po fyzické stránce v pořádku, běžnou hygienu zvládá sám, dojde si na WC, potřebuje pomoc při mytí vlasů, aby se mu nedostala voda do uší. Soud souhlasí se závěrem posudkové komise, že pomoc při tělesné hygieně je obdobná pomoci zdravému dítěti

stejného věku a nedosahuje stupně mimořádné péče. V tomto směru byly tedy závěry posudkové lékařky OSSZ korigovány. Uvádí-li žalobce v žalobě, že posudková komise účelově interpretuje zprávu MUDr. S. ze dne 25. 2. 2013, soud pouze uvádí, že posudková komise MPSV nezpochybnila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce. Stejně tak nezpochybnila ani potřebu každodenní mimořádné péče jiné fyzické osoby v péči o zdraví. Na základě lékařských zpráv a zjištění ze sociálního šetření však došla k závěru, že žalobce není neschopen zvládat alespoň tři životní potřeby a nelze jej tedy považovat za osobou do 18 let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách. Posudková komise MPSV nepovažovala za nezvládnuté osobní aktivity přiměřené věku, opět odkázala na závěry sociálního šetření, například na skutečnost, že žalobce navštěvuje různé kroužky, učí se hrát na flétnu a kytaru. Tyto skutečnosti žalobce ve správním řízení nijak nerozporoval a posudkoví lékaři je měli k dispozici. Posudková komise také zdůraznila, že z podkladové dokumentace vyplývá, že žalobce je plně orientován, chování, komunikace a intelekt jsou v normě, řeč je v normě, čtení a psaní přiměřené věku, zrak v normě, není přítomno oboustranně posudkově významné postižení sluchu a není tedy důvod, proč by měla být narušena komunikace. Na svých posudkových závěrech pak setrvala i po prostudování zprávy MUDr. W. ze dne 14. 8. 2013. Rovněž závěry obsažené v doplnění posudku považuje zdejší soud za přesvědčivé. Posudková komise podrobně vysvětlila, že zhoršení sluchu po případném vyloučení gromet není trvalého charakteru a nedosahuje stupně úplné nebo praktické hluchoty, což by bylo posudkově významné postižení sluchu. Ani závěr, že komunikace je občasně narušena oproti dětem zdravým, ale nikoli takovým způsobem, aby žalobce nemohl komunikaci zvládat v přijatelném standardu s facilitátory, nepovažuje soud za nelogický. Posudková komise se tak dle názoru soudu s odvolacími námitkami vypořádala srozumitelně a dostatečně. Fakt, že žalobcův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ovlivňuje jak žalobce, tak chod jeho rodiny, je zřejmý, posudková komise však hodnotí to, jak se tato zátěž promítá do schopnosti žalobce zvládat základní životní potřeby a v tomto směru nelze posudku posudkové komise MPSV nic vytknout.

Soud tak konstatuje, že žalovaný měl k dispozici v souladu s § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách posudek posudkové komise, který byl jako rozhodující důkaz úplný, přesvědčivý a celistvý a nevyplýval z něj závěr o tom, že by žalobce byl osobou do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Žalovaný tak rozhodoval na základě řádně zjištěného skutkového stavu a v souladu se zákonem odvolání žalobce zamítnul a potvrdil rozhodnutí úřadu práce. Nebylo totiž zjištěno, že by žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyl schopen zvládat alespoň tři základní životní potřeby.

Na základě shora uvedených závěrů soud neshledal žalobu důvodnou a postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s. Neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaný na ni nemá právo, neboť sice byl úspěšný, ale jednalo se o věc sociální péče. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 28. listopadu 2014

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.,
samosoudkyně